

باسمه تعالی

امتحانات مقطع عمومی حوزه علمیه خراسان

پایان سال تحصیلی ۹۸-۹۹

تاریخ امتحان: ۹۹/۰۴/۳ ۱۰:۳۰ صبح

زمان امتحان: ۹۰ دقیقه

عنوان درس: منطق ۱ (تعلیمی)

انقلابی باید بصیر باشد، باید بینا باشد، باید پیچیدگی‌های شرایط زمانه را درک کند. امام خامنه‌ای (مدظله العالی)

۵/۰ نمره

سوالات چهار گزینه‌ای

۱. نوع جهت در قضیه «خداوند عالم است بالضروره» را مشخص کنید.
الف) ضروریه ازلیه (ب) ضروریه ذاتیه (ج) ضروریه وصفیه (د) ضروریه وقتیّه
۲. «یا معاد جسمانی است یا روحانی» مصداق کدام گزینه است؟
الف) مانع‌الجمع (ب) مانع‌الخلو (ج) قضیه حقیقیه (د) قضیه شخصیّه
۳. عکس نقیض مخالف قضیه «کل انسان حساس» چیست؟
الف) لاشیء من غیر حساس یانسان (ب) لاشیء من حساس یانسان
ج) بعض غیر حساس لیس یانسان (د) کل غیر حساس غیر انسان
۴. نقض المحمول قضیه «ع ب ح» کدام گزینه است؟
الف) ندارد (ب) س ب ح (ج) لا ب ح (د) ع ب ح
۵. قید «لذاته» در عبارت «قول مؤلف من قضایا متی سلمت لزم عنه لذاته قول آخر» کدام مورد را از تعریف قیاس خارج می‌کند؟
الف) قیاس مساوات (ب) تمثیل (ج) قیاس مرکب (د) استقراء
۶. کدام یک از گزاره‌های زیر، درباره داخل تحت تضاد صحیح است؟
الف) هر دو می‌توانند هم صادق و هم کاذب باشند.
ب) هر دو نمی‌توانند کاذب باشند ولی هر دو می‌توانند صادق باشند.
ج) هر دو نمی‌توانند صادق باشند ولی هر دو می‌توانند کاذب باشند.
د) همیشه هر دو صادق‌اند.
۷. عکس مستوی «هر پیری جوان بوده است» چیست؟
الف) بعضی جوان‌ها پیر بوده‌اند. (ب) بعضی پیرها جوان بوده‌اند
ج) بعضی جوان‌ها پیرند (د) بعضی پیرها جوانند
۸. نتیجه قیاس «کل م ب ، لا ح م» کدام است؟
الف) س ب ح (ب) لا ب ح (ج) ع ب ح (د) کل ب ح

۱. الف) عبارت مربوط به چه بحثی است؟ ب) عبارت را در ضمن مثال توضیح دهید.
«و هو ما كان الأوسط فيه موضوعا في المقدمتين معا، فيكون الأكبر محمولا في الكبرى والنتيجة معا ولكن الأصغر يختلف وضعه فإنه محمول في الصغرى موضوع في النتيجة».
۲. الف) عبارت تعریف چیست؟ ب) قید «لذاته» در صدد بیان چه مطلبی است؟
«اختلاف فی القضیتین یقتضی لذاته أن تكون إحداهما صادقة و الأخرى كاذبة. ولا بد من قيد لذاته في التعريف لأنه ربما يقتضي اختلاف القضیتین تخالفهما في الصدق والكذب ولكن لا لذات الإختلاف بل لأمر آخر».
۳. الف) عبارت را توضیح دهید. ب) برای هر یک مثال بزنید.
«القياس الذي تحذف منه النتيجة أو إحدى المقدمات يسمى القياس المضمّر و ما حذف كبراه فقط يسمى ضميراً».
۴. عبارت را در ضمن مثال توضیح دهید.
«استثناء عين المقدم لينتج عين التالي لأنه إذا تحقق الملزوم تحقق اللازم قطعاً، سواء أكان اللازم أعم أم مساوياً. و لكن لو استثنى عين التالي فإنه لا يجب أن ينتج عين المقدم لجواز أن يكون اللازم أعم و ثبوت الأعم لا يلزم منه ثبوت الأخص».

۱. دو تفاوت ماده قضیه و جهت قضیه را در ضمن مثال توضیح دهید.
۲. برای اصطلاحات زیر مثال بزنید.
الف) قیاس استثنایی ب) قیاس اقترانی شرطی
۳. یک قیاس منتج شکل دوم را بنویسید و اثبات کنید.
۴. دو قضیه منفصله زیر را به متصله تبدیل کنید.
- الف) این کتاب یا منطق است یا فقه ب) معاد یا جسمانی است یا روحانی
۵. قضیه متصله لزومی و اتفاقیه را تعریف کنید.